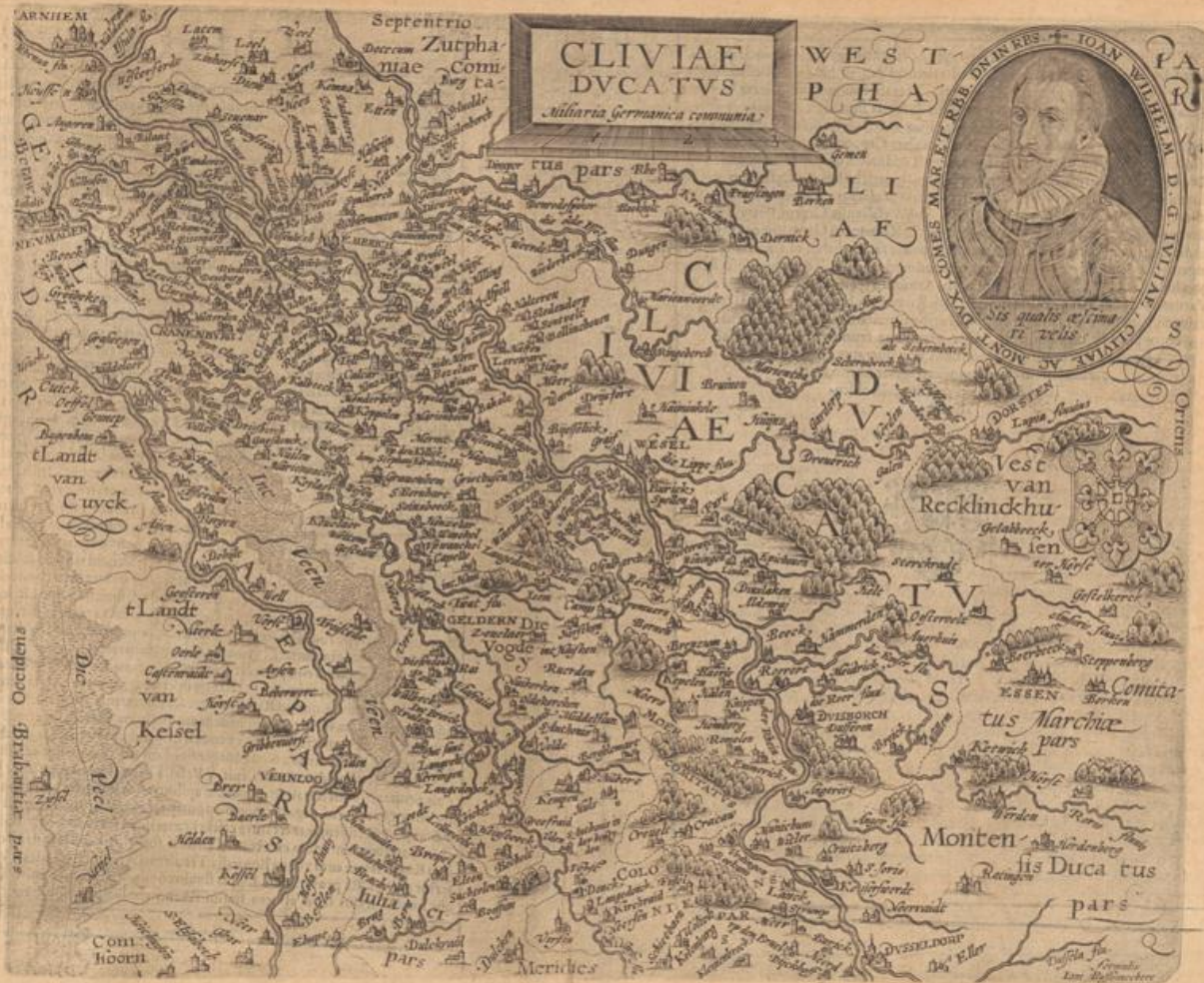

CLIVIA à metropoli eiusdem in ea nominis sic appellata, de ea verò hæc refert Munsterus. Eo tempore quo Cæsar Iustinianus rerû est positus, anno scilicet Christi 711 fuit in regione Clivensi, vnica domini illius terræ filia, Beatrix nomine, quæ amplissimam habuit ditionem, quin & Castellum Neomagus cum attinentijs eius erat illius. extruxit quoque castellum, & appellauit nomen eius Cleuam. Huic ergo nomini rationem dedisse credibile est, cliuum seu collem, in quo situm est castrum. vocant enim inferiores Germani collem vernacula sua lingua ein Cleff. Aliam tamen nominis huius rationem affert Robertus Cænalis, de re Gallica lib. 2. perioch 3. Aiunt (inquit) eos qui hodie Cleuenses dicuntur, sic appellatos à clauis quas gestabant Guinenles iussu Rodolphi, quasi dicas Clauenses, qui clauas gestarent, nunc verò Cleuenses, prior tamen ratio probabilior est ac verisimilior. Cluësem verò ducatum Grinnes aliquando tenuere. qua Geldriæ vicina est: vbi Groensteyn vicus nominis vestigium retinere videtur, si modò non à viriditate nomen suum habet. Continet hic ducatus præter metropolim Cluiam plures etiam vrbes & oppida: Rees opp. dextram Rheni ripam obtinet, ac paulò inferius Griët sinistram ripam. tuetur. hanc ex eadem parte sequitur Griethusum, in principio agri Batavorum, iuxta Lobeckam arcem, quam cursus extremitatem seu angulum dici volunt, loop enim cursum inferioribus Germ. sonat & eck angulum significat. ibidem Rhenus in tria exit cornua seu ostia. Griethusio in altera ripa opponitur Embrica, quam olim Asciburgium putant, vocatum, vbi egregia, & celebri gymnasio clara, in medullis fere regionis sunt Calcaria, Genapium & Goch Xanthum vrbs itidem amœna in sinistra Rheni ripa, vetustatis & antiquitatis multum præ se ferens. quod testatur topus lapis, incolis Zoëffstein dictus, ingenti ibi copia collectus: dum enim arua aratro proscindunt agricolæ, magnos huius lapidis acervos studiose congestos Brabantis magno lucro vendunt, quo cæmentum ipsi conficiunt, cuiusmodi nusquam alibi reperiri persuasum est, Daraft vocant: eo siquidem & aqueductus ac canales, nonnunquam & integræ penuria subterranea, vt ab aquarum eruptione tuta sint, & quicquid tandem solidum ac maxime obduratum cupiunt, collinunt: quauis enim calce indurata hæc materia est solidior, est autem lapis is subcinericius cauernosus ac durissimus, ex quo hic loci à Romanis aliquot insignes structuras, ædificia seu propugnacula erecta fuisse, quæ postmodum iniuria temporum vastata ac destructa sint, suspicio est, quòd ibidem non nascatur, verum à iunde importatus videatur. Cœpit idem etiam nuper effodi iuxta Neomagam, vbi aliquoties eius partes erutæ sunt forma quadrata quinque pedali: verum cum cauernosus sit lapis, ita vt characteres inscribi ægrè queant, iuxta reperti sunt lateres cocti, seu tegulæ, quibus Romana litera, monumenta quædam insculpta fuere: ijque vnica tantum linea recta ad pedem montis iuxta Meram flu. effodiuntur, vnde non obscura est coniectura fuisse ex eo extracta aut propugnacula quædam aut alia ædificia, quin ipsa etiam arx Nouiomagensis quam Carolus 5. olim restaurauit semidirutam, eodem lapide exstructa fuit. VVesalia vrbs elegans, munita & populosa, aquis, propugnaculis & valido murorum ambitu adeo instructa, magnos vt spiritus incolis gignat: situ ad negotiationem opportuno excellit, vnde magnis & operosis ædificijs, opû affluentia, mercatura celebri, cæterisque fortunæ bonis, nostra memoria mirandum in modum excreuit, ad alterius superioris differentiam, quæ in sinistro Rheni latere cum vicina Bopardia Treurenfi Archipræsuli paret, VVesalia inferior dicitur. Ex præterfluere Lippia fluuio comoditates haud penitendas precipit, qui sinistrum eius latus aliens statim Rheno consociatur Cluicam porrò hanc

V Vesaliam

VVesaliam Duces sui varijs diuerso tempore ornamentis, animis heroicis exorna-
 runt: Eberhardus Comes Cliuiz & Teisterbantiz nonus (hic enim Teisterbantiz
 Comitatus ad Cliues pertinebat, cuius termini erant totum id quod inter Mosam,
 Vahalim atque Rhenum situm est, vbi hodie insignia sunt dominia) pius & iustus
 princeps collegium VVesaliense fundauit, anno 1225. Sub Arnolde 2. decimo septi-
 mo Com. Cliuiz, Godefridus & Otto Comites Cappenbergenses Monasterium
 VVesaliense Virginu extra muros fundarunt. Teodoricus octauus, Cliuiz comes 24
 Rudolpho Habsburgensi Imp. militauit contra Imperij hostes, cui Cesar cum vxore
 dotem dedit VVesaliam vrbe, & castrum cum prefectura Ringenbergh, & villis
 adiacentibus, prodijt ex hac vrbe Arnoldus ille VVesaliensis. Græcus, Poeta, & histo-
 ricus egregius. Non longe hinc Teutoburgu, vbi Romani cum Germanis conflixerunt,
 hodie Deuspurg vocatur, multum vetustatis præ se ferens, habet etiamnum syluam
 ingentem, quæ à ciuitate nomen seruat, quemadmodum olim Teutoburgensis saltus
 non longe à Rheno fuisse describitur, vbi Arminius Germanorum dux Quintiliu
 Varum cum duabus legionibus fudit, signaq; Romana subterram defodit. E regione
 huius ciuitatis haud procul à Rheni sinistra ripa Comitatus Muers est, à primario, in
 eo, oppido sic cognominatus. Ager vtrumque frumenti fertilis, pascuis
 letus, vinum non gignit, montibus non asperatur, vnde & minæ-
 rarum sterilis est. Fluminibus rigatur Rheno, Narsi,
 Rori, Lippia, alijsque fluuiolis obscu-
 rioribus.

